

V I Lenin

Kamp om makten och ”kamp” om allmosor

Juni 1906

Som alla vet har det socialdemokratiska partiet redan i sitt program uttryckt den fasta övertygelsen att fullständig folkmakt är nödvändig för att folkmassornas angelägna behov verkligen skall bli tillgodosedda. Om folkets massor inte kommer att ha hela statsmakten i sin hand, om det inom staten fortfarande finns kvar ens den minsta makt, som inte är folkvald, som inte är avsättlig, som inte är helt avhängig av folket, så är det omöjligt att verkligen tillgodose angelägna behov som alla är medvetna om.

Denna obestridda sanning har det socialdemokratiska partiet alltid av alla krafter försökt sprida inom proletariatet och hela folket. Den verkliga, dvs massomfattande, kampen för frihet har genomgått och kommer alltid att genomgå de mest skilda och ofta oväntade etapper: annorlunda kan det heller inte vara, eftersom kampen är så oerhört svår och dess uppgifter så komplicerade och de som kämpar har en så obeständig sammansättning. Då socialdemokratin leder proletariatets kamp i alla stadier av denna kamps utveckling och under alla omständigheter måste den såsom den kraft, som medvetet uttrycker arbetarklassens strävanden, ständigt hålla i sikte de allmänna och grundläggande intressena i hela denna kamp. Socialdemokratin lär, att man för arbetarklassens partiella intressens skull inte får glömma de allmänna intressena, att man inte får glömma hela kampens fundamentala uppgifter för särdragen i kampens enskilda etapper.

Just så har den revolutionära socialdemokratin alltid uppfattat sina uppgifter i den nuvarande revolutionen i Ryssland. Endast en sådan uppfattning motsvarar proletariatets ställning som den avancerade klassen och dess uppgifter. Den liberala bourgeoisin däremot har alltid ställt upp sina uppgifter i kampen för politisk frihet på ett helt annat sätt, i enlighet med bourgeoisins särskilda klassintressen. Bourgeoisin behöver politisk frihet men är rädd för fullständig folkmakt, ty det utvecklade och redan i kampen sammansvetsade proletariatet skulle begagna denna folkmakt mot bourgeoisin. Samtidigt som bourgeoisin verkar för politisk frihet vill den därför bevara åtskilliga rester av den gamla makten (stående armé, en icke vald ämbetsmannakår osv).

Proletariatets kamp för politisk frihet är revolutionär, ty denna kamp syftar till fullständig folkmakt. Bourgeoisins kamp för frihet är opportunistisk, ty denna kamp är inriktad på allmosor, på delning av makten mellan självhärskardömet och de besuttna klasserna.

Denna grundläggande skillnad mellan proletariatets revolutionära kamp och bourgeoisins opportunistiska går som en röd tråd genom vår revolutions hela historia. Proletariatet kämpar – bourgeoisin smyger sig till makten. Proletariatet bryter ner självhärskardömet genom kamp – bourgeoisin hakar sig fast vid allmosor från det allt svagare självhärskardömet. Proletariatet reser kampens fana högt inför hela folket – bourgeoisin bär eftergifternas, uppgörelsernas och köpslåendets fana.

Proletariatet utnyttjar varje bräsch, varje försvagning av makten, varje eftergift och allmosa för att göra kampen ännu bredare, massomfattande, beslutsam och hård – bourgeoisin gör det för att successivt dämpa, lugna, försvaga kampen, för att beskära kampens uppgifter, mildra dess former.

Kom ihåg vissa etapper i vår kamp för frihet. Bourgeoisien ”kämpar” för att makt skall

anförtros åt zemstvon ("rättigheter och zemstvo med makt") och åt folket (innevarande decenniums början). Proletariatet tar fram kampfanan för självhärskardörets störtande. Regeringen tillkännager "förtroendets" epok (Svjatopolk-Mirskij). Bourgeoisin utgjuter sig i tal på banketter – proletariatet slår nya bräscher i förtryckets bålverk genom att dö på gatorna den 9 januari och utveckla en storslagen strejkrörelse.

Sommaren 1905. Bourgeoisin sänder en deputation om friheterna. På hösten kommer den bulyginska duman som present. Bourgeoisin är rörd. Allmänt skrik: gå med i duman! Socialdemokratins opportunisterna vacklar. Proletariatet kämpar vidare. En landsomfattande strejk, som världen aldrig tidigare skådat, sopar bort duman. Proletariatet erövrar frihet och försvarar den med sitt blod mot reaktionens stämplingar.

I den första drabbningen blir proletariatet slaget. Bourgeoisin bespottar de besegrade och griper servilt tag i duman. Proletariatet samlar krafter för en ny anstormning. Det bär fortfarande stolt fanan som manar till kamp för fullständig folkmakt. Anstormningen lyckas inte, innan duman inkallas. Bourgeoisin krälar åter i stoftet, kastar parollen om en konstituerande församling överbord, rasar mot "manifestationerna" och predikar försoning, uppgörelse och att den högsta makten skall tillsätta en kadetministär.

Proletariatet utnyttjar det nya läget på samma sätt som det utnyttjade "förtroendet" 1904 och den 17 oktober 1905. Det har gjort sin revolutionära plikt, gjort allt som varit möjligt för att direkt sopa undan den vitteska duman på samma sätt som den bulyginska. Det har inte lyckats – på grund av bourgeoisins svek och arbetarklassens och böndernas otillräckliga organisation och mobilisering. Proletariatet kämpar vidare och utnyttjar därvid alla konflikter i och kring duman för att göra dem till utgångspunkt för en ännu bredare och beslutsammare massrörelse.

Den nya kampen tilltar. Ingen förnekar detta. Mycket mer än tidigare reser sig de breda massorna av proletärer, bönder, städernas fattiga, trupperna osv. Ingen förnekar att detta blir en kamp utanför duman. På grund av den nuvarande situationens objektiva betingelser blir detta en kamp, som direkt bryter sönder den gamla makten. I vilken grad den kommer att brytas sönder kan ingen förutsäga. Men proletariatet såsom den avancerade klassen eftersträvar ännu orubbligare en fullständig seger i denna kamp, en fullständig eliminering av den gamla makten.

Proletariatet förblir konsekvent och förkastar de opportunistiska parollerna från bourgeoisin, som har bringat en del socialdemokrater ur fattningen. Det är inte sant att tillsättandet av en kadetministär skulle "rycka makten" från kamarillan. Detta är en borgerlig lögn. I själva verket skulle tillsättandet av en sådan ministär nu bli en ny liberal skärm för kamarillan. Det är inte sant att tillsättandet av en kadetministär skulle förvandla den fiktiva författningen till en verklig. Detta är en borgerlig lögn. I själva verket skulle en sådan ministär endast betyda att självhärskardömet skrudar sig i en ny pseudokonstitutionell kostym. Det är inte sant att kravet om en kadetministär håller på att bli hela folkets krav. Detta är en borgerlig lögn. I själva verket är detta endast kadetdumans krav. Ickekadeterna upprepar i själva verket detta krav bara av missförstånd och uppfattar det som något betydligt större. I själva verket går kraven från hela folket mycket längre än kadetdumans krav. Slutligen är det inte heller sant att "stödet" åt kravet om en kadetministär (eller, vilket är samma sak, stöd åt en kadetministär) genom resolutioner, krav o d skulle vara någon verklig kamp mot den gamla makten. Detta är en borgerlig lögn. Från proletariatets sida sett innebär sådant "stöd" endast att avstå från kamp, endast att lägga över frihetens sak i liberalernas darriga händer.

Proletariatet kämpar och kommer att kämpa för att bryta sönder den gamla makten. På detta

kommer det att inrikta hela sitt arbete med att propagera, agitera, organisera och mobilisera massorna. Om inte en total sönderbrytning lyckas, så kommer proletariatet att utnyttja även en partiell. Men proletariatet kommer aldrig att förespråka det partiella, skönmåla det eller uppmana folket att stödja det. Verkligt stöd åt verklig kamp ges dem som eftersträvar mer (varvid de vid ett misslyckande får mindre) och inte dem som *före kampen* opportunistiskt inskränker dess uppgifter.

Den som inte låter förleda sig av braskande fraser kommer lätt att upptäcka, att folket *i handling* inte alls kommer att kämpa för en kadetministär, utan för att den gamla makten skall undanröjas. Byråkratins intressen kräver att denna kamps verkliga styrka *avtrubbas*. Proletariatets intressen kräver att den *breddas* och skärps.

Vperjod nr 17, den 14 juni 1906

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 13, s 218-222